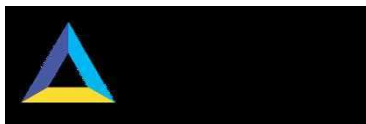

Нове щомісячне опитування підприємств

Бізнес під час війни: Черкаська область

Грудень 2023

Виконавець проєкту:

Громадська організація «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Партнер дослідження:

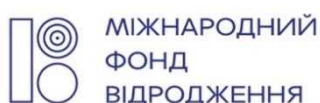

Черкаська обласна державна адміністрація

Фінансова підтримка:

Проєкт реалізується за фінансової підтримки Європейського Союзу

Міжнародний фонд «Відродження»

Atlas Network

Автори звіту:

Оксана Кузяків, виконавча директорка ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій», керівниця проєкту «Підтримка Громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю»

Євген Ангел, старший науковий співробітник ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Владислав Баськов, молодший науковий співробітник ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Анастасія Гулік, наукова співробітниця ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Публікацію підготовлено в рамках проєкту «За чесну та прозору митницю», який фінансується Європейським Союзом та співфінансується МБФ «Відродження» та благодійним фондом ATLAS Network (США). Її зміст є виключно відповідальністю ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій» і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу, МФ «Відродження» чи ATLAS Network.

ГО «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ»

01054 Київ, Україна, вул. Рейтарська 8/5-А,

тел.: +38(044) 278-63-42; +38 (044) 278-63-60; факс: +38(044) 278-63-36

institute@ier.kyiv.uawww.ier.com.ua[Facebook ІЕД](#)[Facebook За чесну та прозору митницю](#)[Телеграм-канал «Чесна митниця»](#)

ПРО ОПИТУВАННЯ

Шановні пані та панове, представляємо вашій увазі спеціальний звіт «Бізнес під час війни: Черкаська область», за результатами нового щомісячного опитування підприємств.

Звіт підготовлено в партнерстві з Черкаською обласною державною адміністрацією.

Потреба у вичерпній інформації про економічну ситуацію є важливою для економічної політики під час війни. Для швидкого збору інформації про поточний стан економіки на рівні підприємства Інститут економічних досліджень та політичних консультацій проводить щомісячне опитування підприємств із застосуванням підходу кон'юнктурних досліджень (або Business Tendency Survey). Методологію розроблено для оцінки ситуації з «базового рівня» — суджень та очікувань основних економічних агентів — підприємців та керівників підприємств.

Щомісячне опитування керівників підприємств відбувається в рамках зміни дії проекту «За чесну та прозору митницю», який фінансується Європейським Союзом та співфінансується МБФ «Відродження» та благодійним фондом ATLAS Network (США). Щомісячні тенденції презентовано в таких звітах, як цей. Щоквартальні тенденції будуть оприлюднюватися й надалі у звітах «Ділова думка: промисловість», які випускає ІЕД із липня 2002 року.

При формуванні панельної вибірки використано аналітичну систему YouControl (<https://youcontrol.com.ua/>).

Зміст

ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	4
СТИСЛО ПРО ГОЛОВНЕ.....	4
ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ДІЛОВОГО КЛІМАТУ ТА КОН'ЮНКТУРИ.....	4
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	4
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ В ПОРІВНЯННІ З АНАЛОГІЧНИМ ПЕРІОДОМ МИНУЛОГО РОКУ.....	5
ПЛАНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАСТУПНІ ДВА РОКИ.....	5
ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ.....	6
ВИРОБНИЦТВО.....	6
ПОПИТ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ.....	7
ЗАБОРГОВАНOSTІ.....	8
ЗАЙНЯТІСТЬ.....	9
ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	10
СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА ОПИТУВАННЯ.....	10
ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	10
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЗАВАНТАЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА.....	11
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЕКСПОРТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.....	11
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА.....	12
Оцінка державної політики з підтримки бізнесу.....	12
Додаток 1. Результати опитування в цифрах.....	14

ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Бізнес Черкаської області під час війни

СТИСЛО ПРО ГОЛОВНЕ

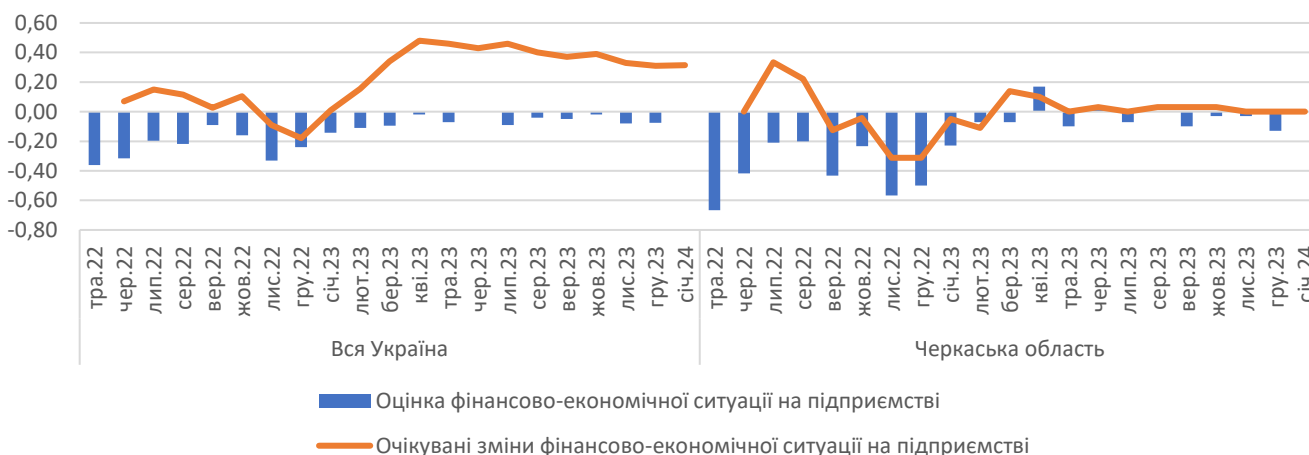
У грудні 2023 року керівники підприємств Черкаської області оцінюють власну фінансово-економічну ситуацію гірше, ніж загалом по країні. Водночас спостерігається погіршення оцінок загальноекономічного середовища. Прогнози на піврічну перспективу, хоча і залишаються гіршими, ніж загалом по країні, але без суттєвих змін. При цьому, підприємці області утримуються від прогнозів на дворічну перспективу, тоді як загальноукраїнський показник погіршився. Результати виробництва покращились і для регіону, і загалом по країні. На підприємствах Черкаської області відчують незначні труднощі у пошуку кваліфікованих працівників, тоді як загалом по Україні збільшились труднощі і для кваліфікованих, і для некваліфікованих працівників.

ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ДІЛОВОГО КЛІМАТУ ТА КОН'ЮНКТУРИ

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- Керівники підприємств Черкаської області дають гірші оцінки власній фінансово-економічній ситуації, ніж підприємці загалом по країні.** *Індекс поточної фінансово-економічної ситуації* в грудні зменшився до -0,13 (два місяці поспіль показник становив -0,03), що є нижчим значенням за загальноукраїнський показник, який суттєво не змінився та становить -0,07 (було -0,08). Серед підприємств Черкаської області вже чотири місяці поспіль відсутня частка тих, хто дає позитивні оцінки, а частка тих, хто негативно оцінює фінансово-економічну ситуацію збільшилась із 3,3% до 13,3%. Відсутність змін у загальноукраїнських показниках свідчить про те, що у відсотковому розподілі суттєвих змін не відбулось

Рис. 1. Фінансово-економічна ситуація на підприємстві зараз і очікування на 6 місяців, індекси

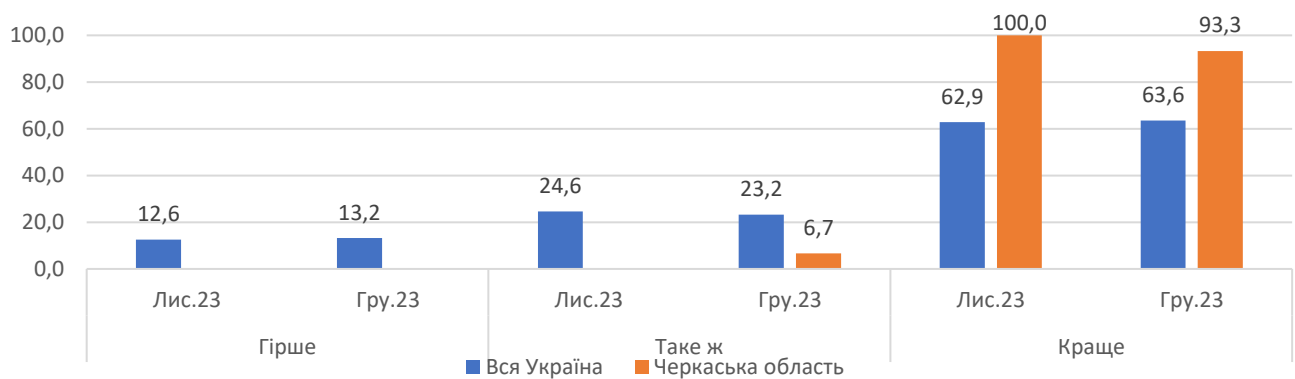

- Прогнози підприємств області на майбутні пів року не змінюються вже кілька місяців поспіль та залишаються нижчими за загальноукраїнські показники, за якими також змін не відбувається.** Значення *індексу очікуваних змін фінансово-економічної ситуації на підприємстві* три місяці поспіль дорівнює нулю, що означає відсутність як частки «оптимістів», так і частки «песимістів». Для порівняння, загальноукраїнський показник залишається незмінним два місяці поспіль та становить 0,31, що також свідчить про відсутність суттєвих змін у відсотковому розподілі.
- Серед опитаних підприємців Черкаської області чотири місяці поспіль відсутня частка тих, не зміг дати прогноз на майбутні пів року, тоді як по країні показник суттєво не змінився та становить 13,8% (був 12,8%).**

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ В ПОРІВНЯННІ З АНАЛОГІЧНИМ ПЕРІОДОМ МИНУЛОГО РОКУ

- **Динаміка відновлення фінансово-економічної ситуації порівняно з аналогічним періодом минулого року незначним чином уповільнилась для області та залишилась без змін загалом по країні.** У відсотковому розподілі частка тих підприємців області, які вважають, що фінансово-економічна ситуація стала гіршою, уже кілька місяців поспіль дорівнює нулю. Водночас, зменшилась частка опитаних, які вважають, що ситуація є кращою, із 100% до 93,3%. Відповідно, із нуля до 6,7% збільшилась частка тих, хто не відчув змін порівняно з попереднім роком. У загальноукраїнських показниках суттєвих змін у відсотковому розподілі не спостерігається.

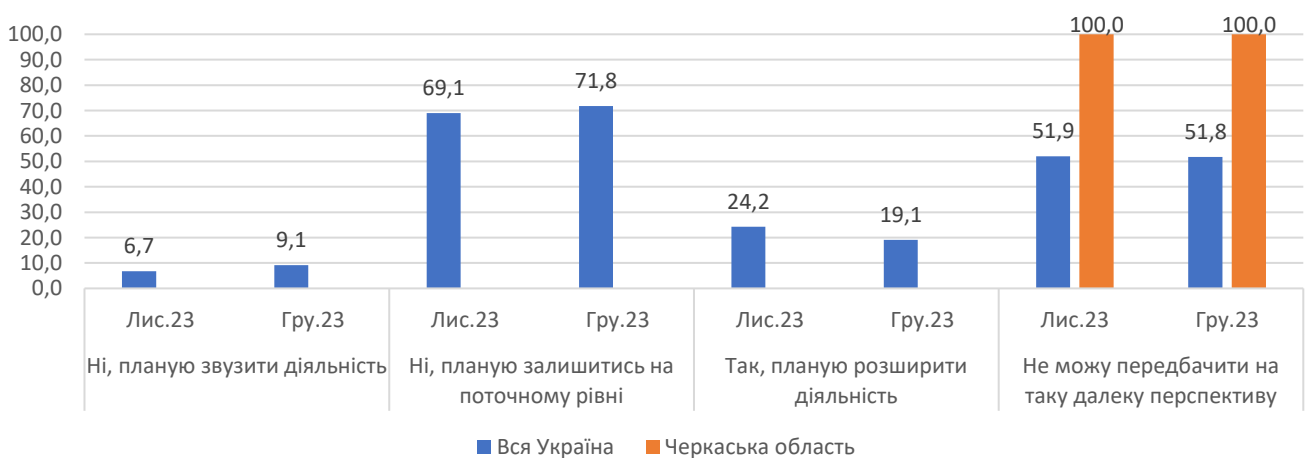
Рис. 2. Як Ви оцінюєте фінансово-економічне становище Вашого підприємства в поточному місяці порівняно з аналогічним періодом минулого 2022 року?, % опитаних

ПЛАНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАСТУПНІ ДВА РОКИ

Підприємці області утримуються від прогнозів на довгострокову перспективу. Водночас, загалом по країні показники погіршились: збільшилась частка тих, хто планує звужити діяльність (із 6,7% до 9,1) та зменшилась частка тих, хто планує розширювати діяльність (із 24,2% до 19,1%). **Рівень невизначеності в довгостроковій перспективі для області є надзвичайно високим, на відміну від загальноукраїнських показників.** Показник невизначеності в Черкаській області п'ять місяців поспіль становить 100%, водночас загальноукраїнський показник, залишаючись досить високим, суттєво не змінився порівняно з попереднім місяцем та становить 51,8% (був 51,9%).

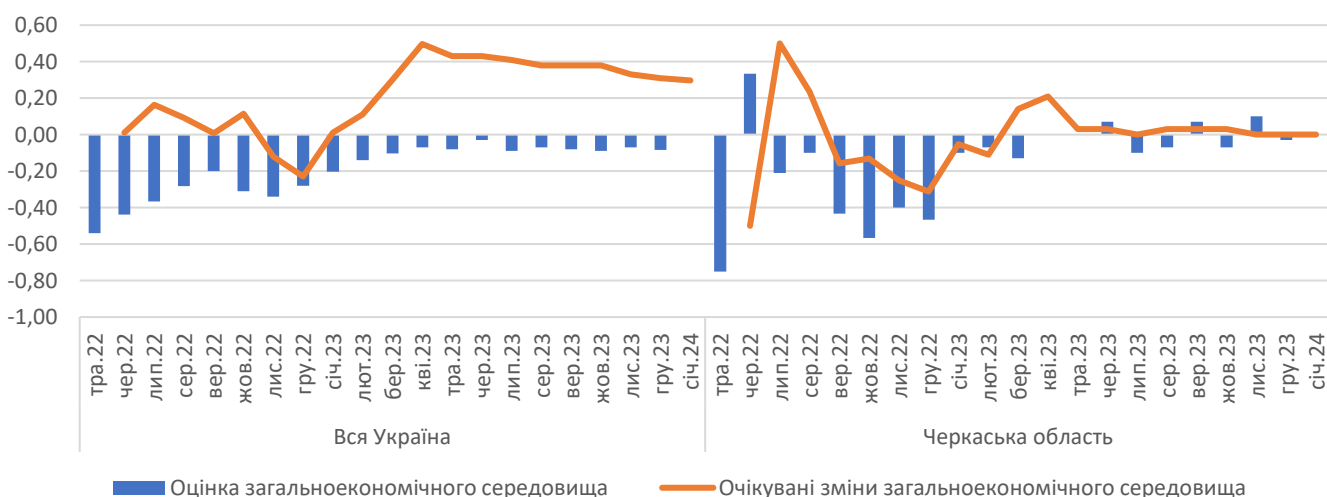
Рис. 3. Чи плануєте Ви розширити діяльність свого підприємства протягом найближчих двох років?, % опитаних

ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

- У Черкаській області оцінки загальноекономічного середовища суттєво погіршилися після покращення минулого місяця, водночас, показник є дещо вищим за загальноукраїнські значення. Відповідний індекс для області зменшився з 0,10 до -0,03, змінивши знак на від'ємний, що означає переважання негативних оцінок. По області частка тих, хто дає позитивні оцінки, зменшилась із 13,8% до нуля, тоді як частка тих, хто негативно оцінює загальноекономічне середовище, істотно не змінилась та становить 3,3% (була 3,4%). На рівні країни індекс суттєво не змінився порівняно з попереднім місяцем та становить -0,08 (був -0,07), що означає відсутність значних змін у відсотковому розподілі.
- Прогнози підприємців Черкащини щодо піврічних перспектив залишаються без змін та є нижчими ніж загалом по країні, хоча тут також змін не відбувається. Індекс очікуваних змін загальноекономічного середовища три місяці поспіль дорівнює нулю. На рівні країни показник становить 0,30 (був 0,31). Для Черкаської області відсутній і відсоток «оптимістів», і відсоток «песимістів», а на рівні країни суттєвих змін у відсотковому розподілі не відбулось.
- Рівень невизначеності щодо загальноекономічного середовища залишається без змін для області та суттєво не змінився загалом по країні. Відсоток тих, хто не зміг дати прогноз на майбутні пів року по області, відсутній чотири місяці поспіль. У цілому по Україні показник становить 15,3% (був 16,3%).

Рис. 4. Загальноекономічне середовище зараз та очікування на 6 місяців, індекси

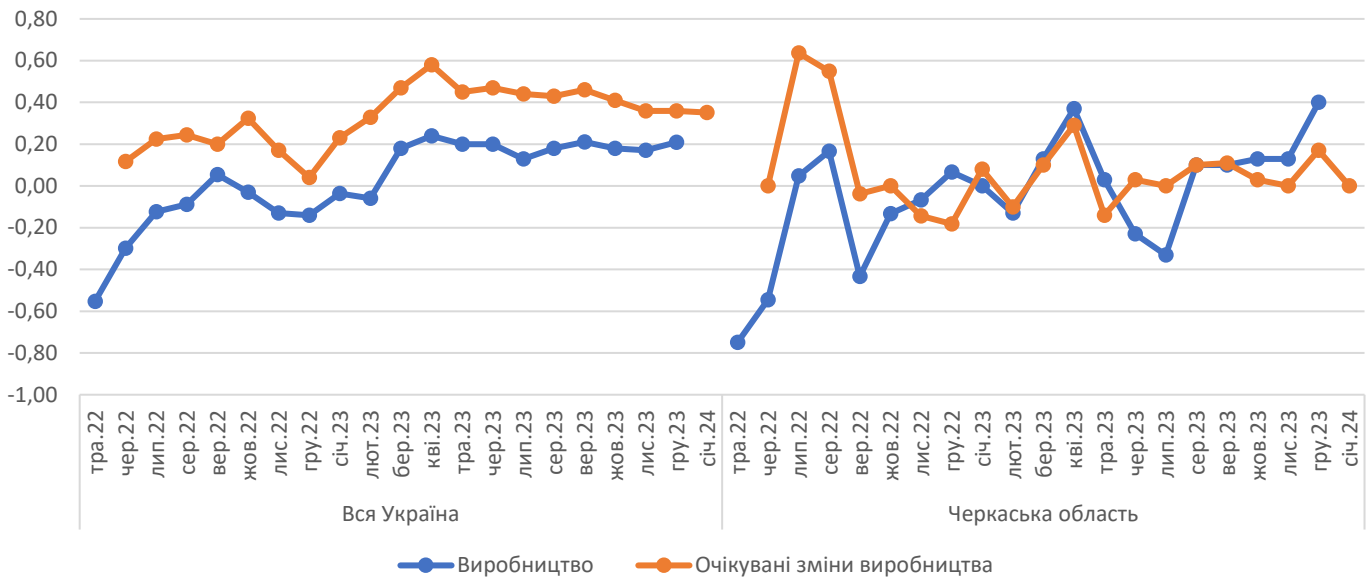

ВИРОБНИЦТВО

- У грудні поточні результати щодо показників виробництва значно покращилися та є значно вищими за загальноукраїнські значення, хоча тут також результати покращилися. Індекс змін виробництва в грудні для Черкаської області збільшився до 0,40 (два місяці поспіль значення становило 0,13). У відсотковому розподілі збільшилась частка підприємств, які нарощували обсяги виробництва (із 30,0% до 53,3%), на рівні країни показник збільшився з 29,6% до 38,5%. Водночас частка тих, хто скоротив обсяги виробництва, зменшилась і по області (із 16,7% до 13,3%), і загалом по Україні (із 18,0% до 16,8%). У результаті, Індекс змін виробництва загалом по Україні збільшився з 0,17 до 0,21.
- На наступні три місяці підприємці очікують погіршення показника, тоді як загалом по країні змін не очікується. Індекс очікуваних змін виробництва для Черкаської області зменшився з 0,17 до нуля та є суттєво нижчим за загальноукраїнський показник. По Україні показник становить 0,35 (два

місяці поспіль значення було 0,36). При цьому, для області відсутня як частка «оптимістів», так і частка «песимістів».

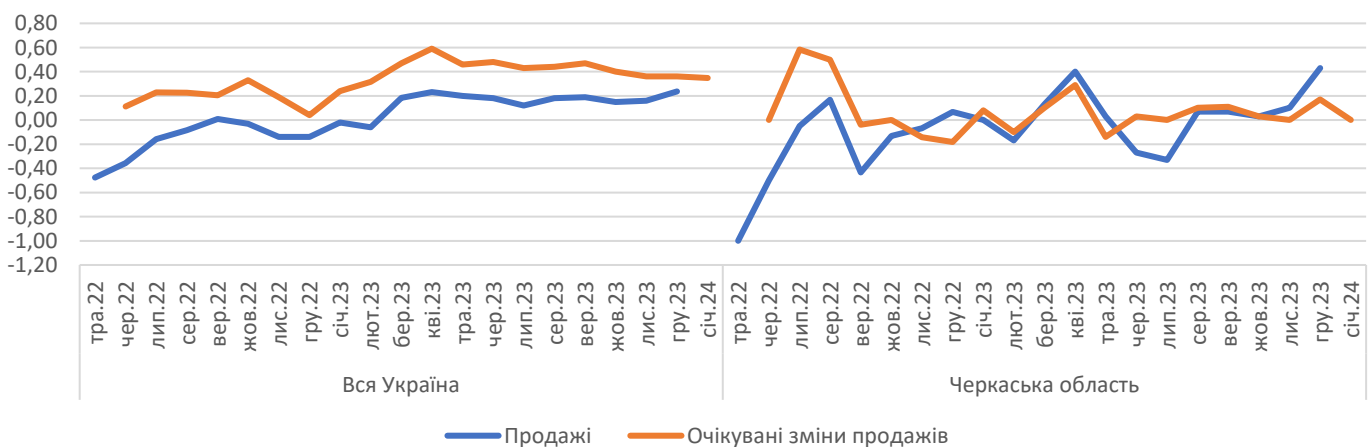
Рис. 5. Індекс змін виробництва

ПОПИТ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ

- **Оцінки попиту серед підприємств Черкаської області покращились та є вищими ніж загалом по країні, хоча тут також спостерігається покращення значень.** Значення *індексу змін продажів* для області збільшилось із 0,10 до 0,43. Для України показник збільшився з 0,16 до 0,24. При цьому, частка підприємств області, які нарощували продажі, збільшилась із 26,7% до 56,7%, а частка підприємств, які їх скорочували, зменшилась із 16,7% до 13,3%.
- **Прогнози підприємств області щодо зростання обсягів продажів погіршилися та є суттєво нижчими за загальноукраїнські показники, хоча тут значення суттєво не змінилось.** *Індекс очікуваних змін обсягів продажів* для Черкаської області зменшився з 0,17 до нуля, а загальноукраїнський показник становить 0,35 (два місяці поспіль було 0,36). По області відсутня як частка «песимістів», так і частка «оптимістів».

Рис. 6. Індекс змін продажів

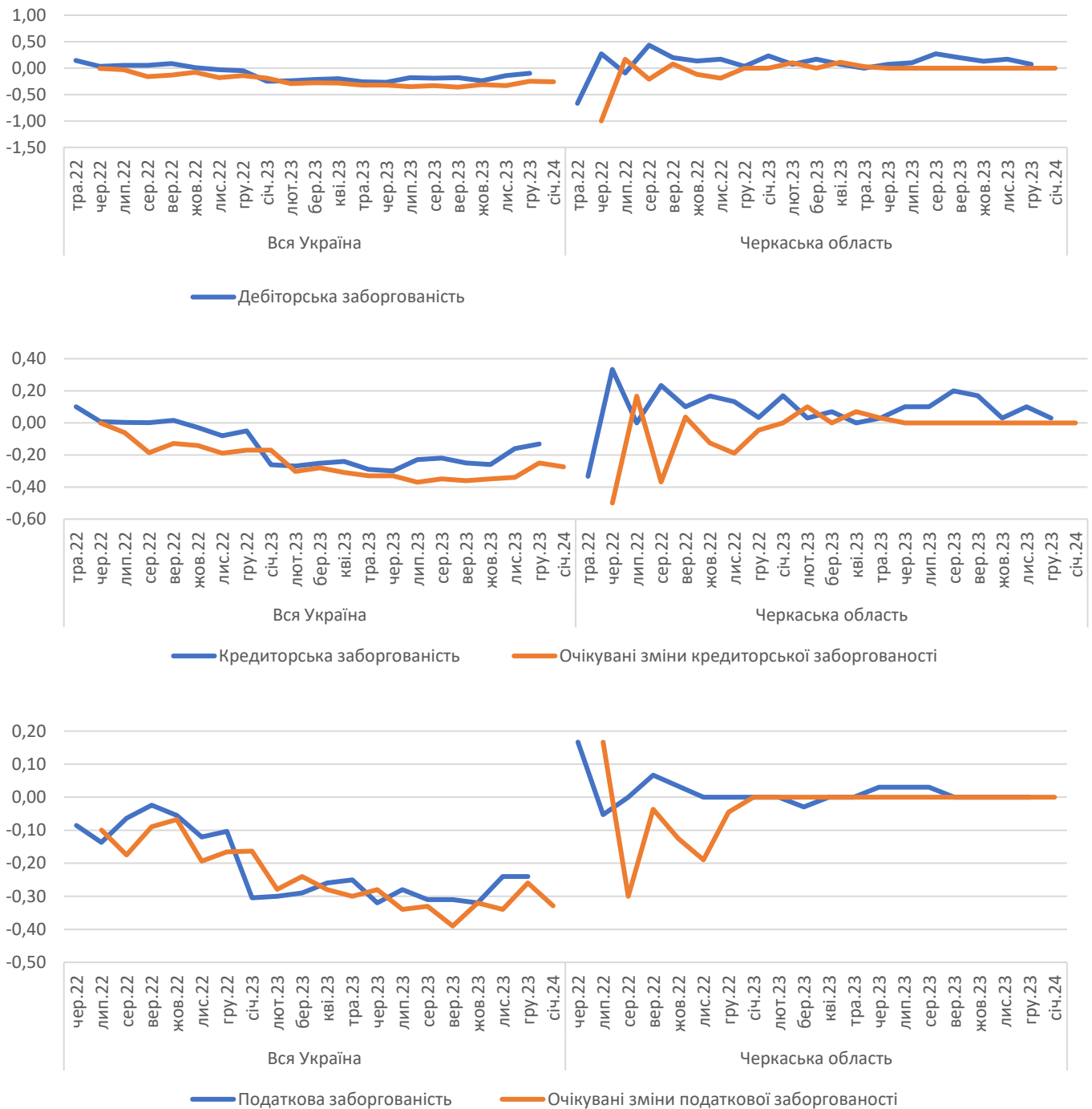

ЗАБОРГОВАНІСТІ

- По області спостерігається покращення показників дебіторської та кредиторської заборгованості, показник податкової заборгованості не змінився. Загалом по країні показники накопичення дебіторської та кредиторської заборгованостей збільшуються два місяці поспіль, хоча і менш суттєво ніж за попередній період. Показник податкової заборгованості залишився без змін.
- У перспективі на три місяці не очікується змін по області. Водночас, загалом по країні не очікується суттєвих змін для дебіторської заборгованості, водночас, показник очікувань для податкової та кредиторської заборгованостей покращився.

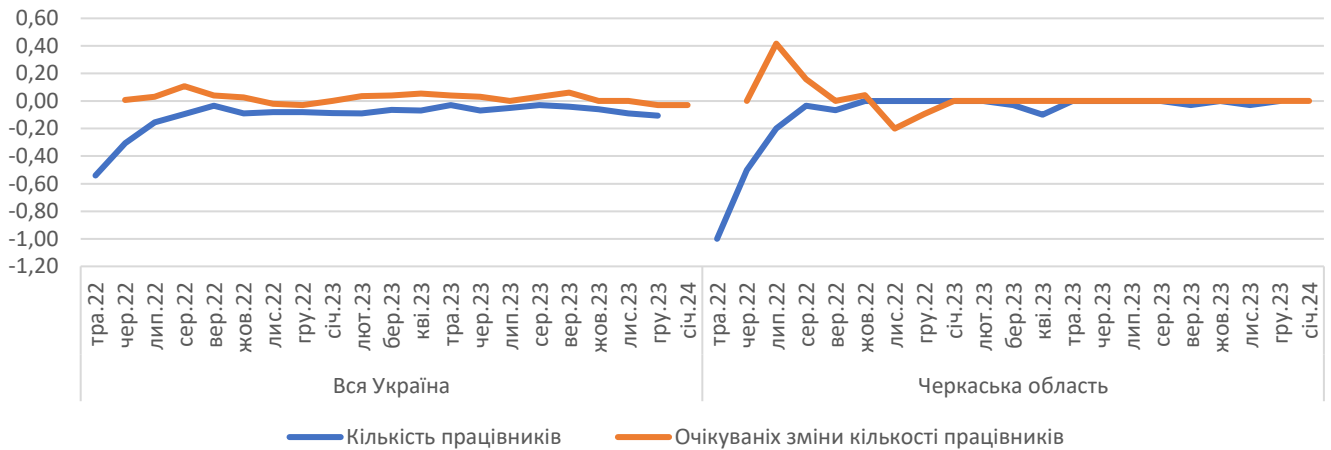
Рис. 7. Індекси змін заборгованостей

ЗАЙНЯТІСТЬ

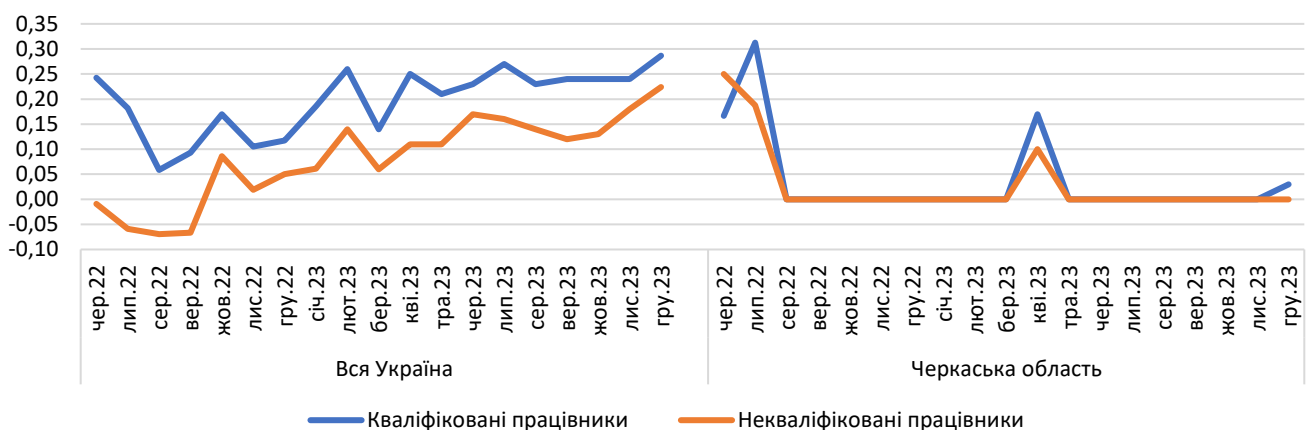
- У грудні підприємці області дещо збільшували кількість зайнятих працівників, тоді як загалом по країні спостерігається тенденція до їх скорочення. Значення індексу по області збільшилось із -0,03 до нуля. У загальноукраїнському вимірі індекс зменшився з -0,09 до -0,11.
- У перспективі на три місяці не очікується змін як по області, так і загалом по країні. Індекс очікуваних змін кількості працівників для Черкаської області кілька місяців поспіль дорівнює нулю. На рівні країни показник очікувань два місяці поспіль становить -0,03.

Рис. 8. Індекс змін кількості працівників

- У Черкаській області спостерігаються незначні труднощі в пошуку кваліфікованих працівників, водночас загалом по країні керівники підприємств відчували труднощі в пошуку як кваліфікованих, так і некваліфікованих працівників. Індекс труднощів пошуку і кваліфікованих, і некваліфікованих працівників у Черкаській області кілька місяців поспіль дорівнює нулю. Загальноукраїнський Індекс труднощів пошуку кваліфікованих працівників збільшився до 0,29 (три місяці поспіль значення було 0,24). Загальноукраїнський індекс труднощів пошуку кваліфікованих працівників збільшився з 0,18 до 0,22.

Рис. 9. Індекс змін працівників (кваліфіковані/некваліфіковані працівники)

ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Бізнес Черкаської області під час війни

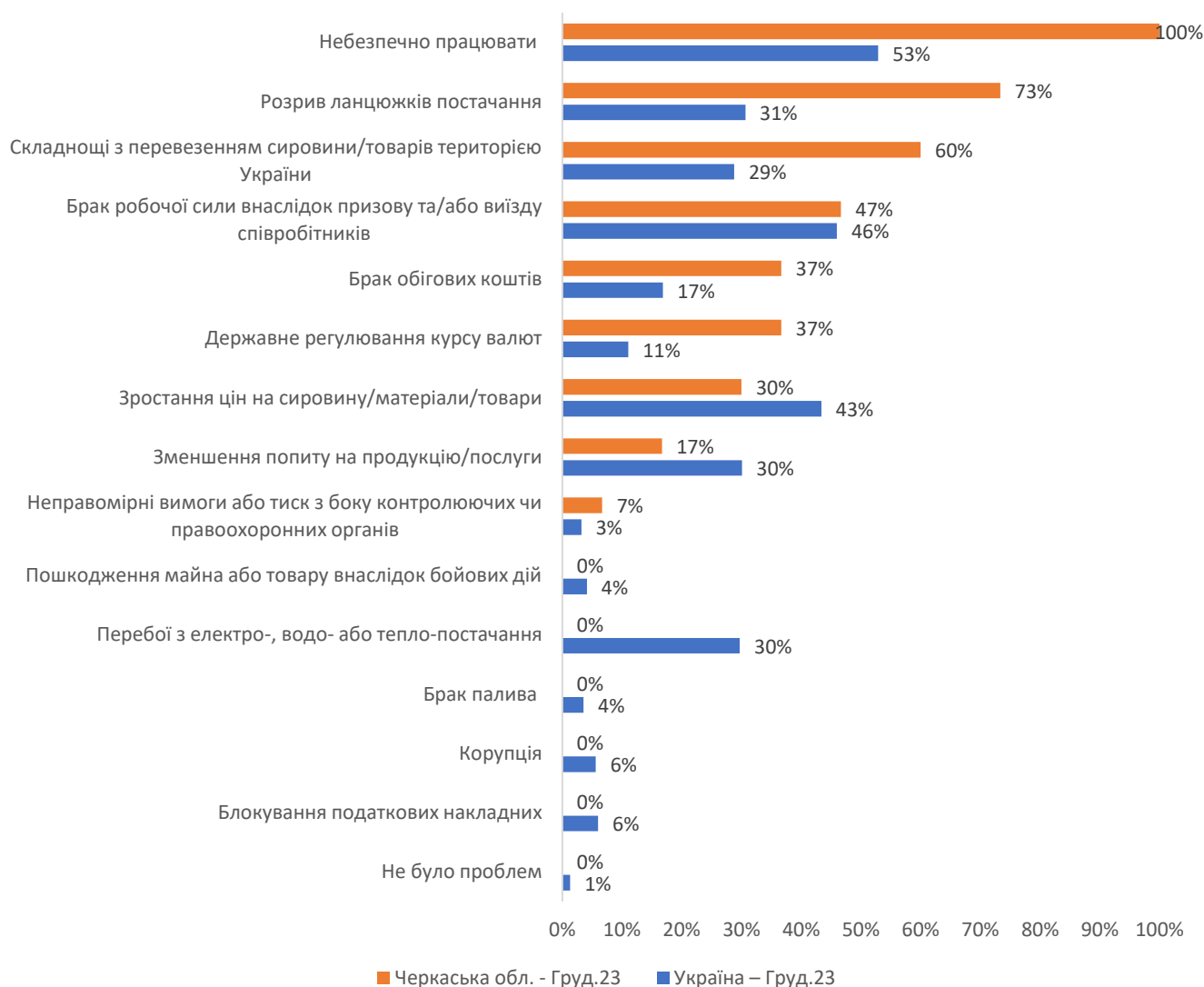
СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА ОПИТУВАННЯ

ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Цього місяця в Черкаській області всіма опитаними підприємствами найбільшою було обрано проблему **небезпечно працювати** (результат серед усіх областей — 53%). Минулого місяця усього 3% вказало на цю проблему (38% серед усіх областей).

На друге місце піднялась проблема **розриву ланцюжків постачання** (зріст із 17% до 73%). Загальний показник по Україні становить 31% (21% минулого місяця). Третє місце посідає проблема **складнощів із перевезенням сировини/товарів територією України** з показником у 60% (63% та перше місце минулого місяця). Серед усіх областей показник становить 29% (36% минулого місяця).

Рис. 10. Найважливіші проблеми для опитаного бізнесу, грудень 2023 (% опитаних)¹

¹ Сума відповідей може перевищувати 100 відсотків, оскільки респонденти мали можливість вибрати декілька варіантів.

Четверте місце займає проблема **браку робочої сили** з показником у 47% (46% серед усіх областей). Востаннє, коли цей показник був на подібному рівні, — 43% - у липні цього року.

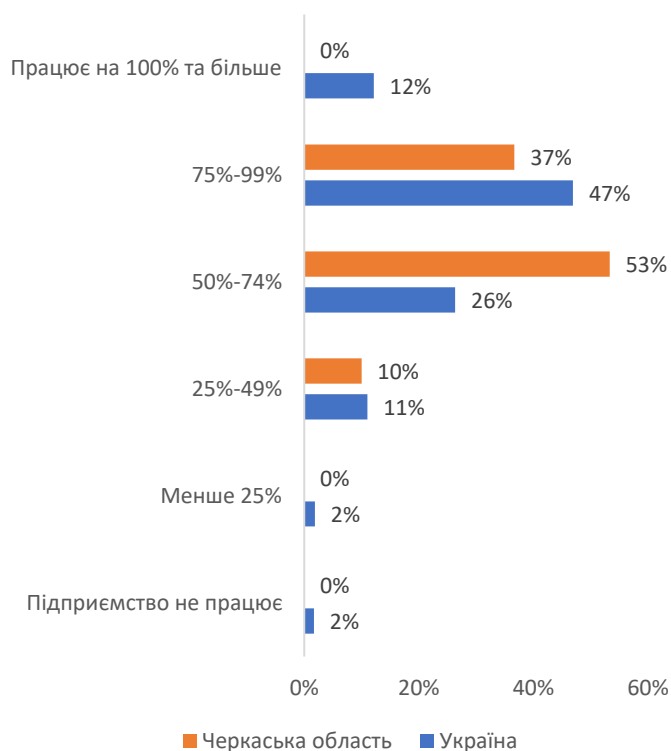
П'яте та шосте місця займають проблема **браку обігових коштів** та проблема **державного регулювання курсу валют**, із показником у 37%. Минулого місяця проблему браку коштів обрали 60%, а проблему регулювання обрали 43%.

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЗАВАНТАЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА

У грудні 2023 року ситуація в Черкаській області залишалася більш песимістичною ніж у цілому на рівні країни: лише 37% підприємств регіону працювали на майже повну, повну або навіть вищу потужність порівняно з довоєнним періодом (на рівні країни 59%). У грудні в області не було підприємств, які б працювали на 100% та більше (12% на рівні країни), а при цьому лише 37% підприємств працювали майже на повну потужність (75% - 99%) (47% на рівні країни).

У Черкаській області серед опитаних не було зафіксовано жодного респондента, який би повідомив про зупинку роботи підприємства (2% по Україні). При цьому, 0% підприємств Черкащини працювали на рівні меншому ніж 25% від довоєнних виробничих потужностей (2% на рівні країни). Водночас, 11% підприємств регіону працювали на 25% - 49% порівняно з довоєнним рівнем виробництва (10% показник усієї країни). Таким чином, у сумі лише 10% підприємств Черкащини працювали на рівні завантаження потужності нижчому ніж 50% або не працювали, якщо порівняти з довоєнним періодом (15% на рівні країни).

Рис. 11. Вплив війни на роботу підприємств, грудень 2023 року (% опитаних)

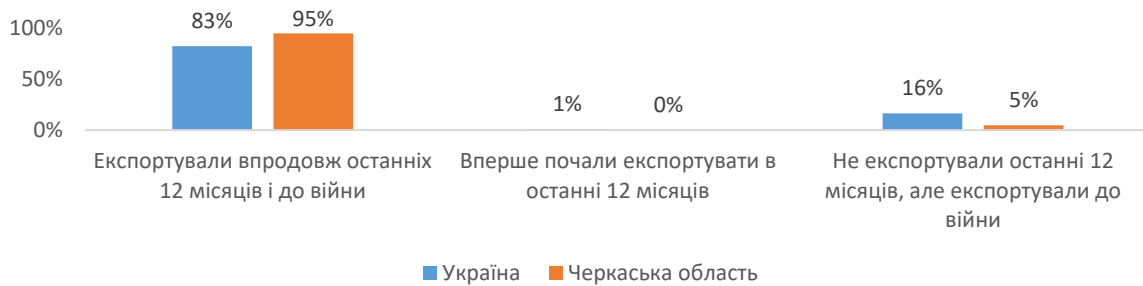

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЕКСПОРТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

У Черкаській області, серед опитаних у грудні 2023 року, 70% підприємств (ті, що змогли дати відповідь) були або є експортерами (63% на рівні України)².

² Слід зауважити, що такий високий рівень залучення бізнесу до експортної діяльності також відображає особливості вибірки для опитування, яка, у першу чергу, відображає підприємства-представники виробничої промисловості.

Рис. 12. Вплив на експортну діяльність, грудень 2023 року (% опитаних експортерів)

Станом на грудень більшість опитаних експортерів Черкащини вказали, що продовжували зовнішньоекономічну діяльність за останній рік. Серед експортерів регіону 95% опитаних вказали, що експортували до війни, а також продовжували експортувати впродовж останніх 12-ти місяців (83% на рівні країни). При цьому 5% не мали експорту за останні 12 місяців, хоча експортували до війни (16% на рівні країни).

У грудні на Черкащині продовжувалося відновлення обсягів експорту після кількомісячної тенденції до скорочення обсягів. У грудні індекс змін експорту становив +0,50 у Черкаській області, що вище від результату на рівні країни (+0,13). Для порівняння, відповідний показник становив 0 у жовтні та +0,16 у листопаді. У грудні 65% експортерів регіону нарощували обсяги експорту, а 20% не змінювали. Окрім цього, 15% експортерів скорочували обсяги експорту.

Очікування підприємств Черкащини щодо зростання експорту в короткостроковому періоді залишаються більш песимістичними ніж на рівні країни. У грудні індекс очікуваних змін експорту в регіоні становив 0 (+0,03 у вересні, 0 у жовтні та +0,17 у листопаді). На рівні країни рівень очікувань щодо обсягів експорту більш оптимістичний (+0,27).

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу

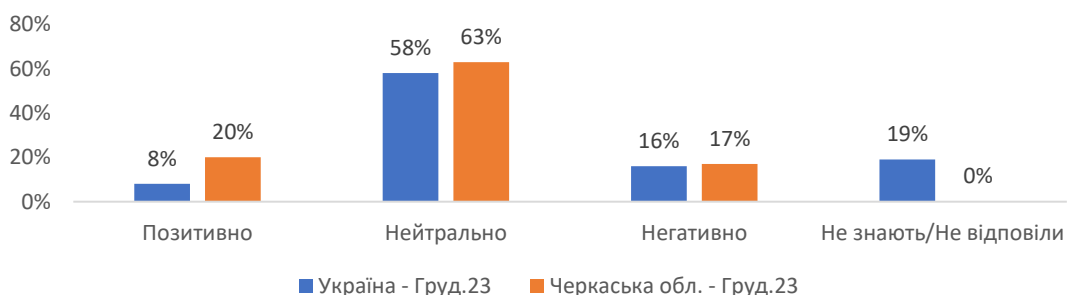
Оцінка державної політики з підтримки бізнесу серед підприємств Черкаської області в грудні 2023 року залишається на тому ж рівні, порівняно з листопадом 2023 року. Частка опитаних, що обрали позитивну оцінку, становить 20% (20% минулого місяця).

Дещо більшою залишається частка нейтральних оцінок (63%) порівняно з результатом серед усіх областей (58%).

Негативну оцінку в Черкаській області надали 17%, при результаті в 16% серед усіх опитаних.

Також, у Черкаській області кількість підприємств, що не дали відповіді на це питання, залишається на рівні минулого місяця — 0%. Серед усіх опитаних показник становить 19%.

Рис. 13. Оцінка державної політики з підтримки бізнесу, грудень 2023 (% опитаних)

МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ

У цьому звіті представлено результати двадцятого нового щомісячного опитування підприємств «Український бізнес в умовах війни». Щомісячне опитування підприємств проводиться за допомогою поєднання декількох методів збору даних: самостійне заповнення онлайн-форми та особисте опитування представників бізнесу із внесенням відповідей до онлайн-форми.

Насамперед, ІЕД розіслав українським підприємствам анкету цього опитування у вигляді онлайн-форми. Частина респондентів заповнили її самі. Також ІЕД через партнерів у регіонах організував опитування, у яких ці ж питання були поставлені представникам бізнесу інтерв'юерами, а відповіді респондентів були внесені до онлайн-форми. Завдяки цьому всі відповіді – і заповнені респондентами самостійно, і надані інтерв'юерам – були зібрані в одній базі даних. Після завершення опитування експерти ІЕД провели контроль та очищення даних і проаналізували відповіді.

У цьому опитуванні, зокрема, ми продовжуємо вивчати показники ділового клімату та кон'юнктури, які досліджує ІЕД у щоквартальних опитуваннях промислових підприємств у рамках проєкту «Ділова думка». Це, зокрема, показники які в числовому вимірі показують зміни з місяця в місяць таких важливих для бізнесу показників, як обсяги виробництва та реалізації, обсяги експорту, запаси сировини та матеріалів, кількість нових замовлень та інших, а також очікування бізнесу щодо їх змін у наступні три та шість місяців.

Такі індекси обчислюються за єдиною методологією. Ми зараховуємо відповіді як +1, коли підприємство відповідає, що показник збільшився, 0, якщо він не змінився, і -1, якщо він зменшився, а результат є балансом між позитивними та негативним відповідями. Наприклад, якщо зі ста респондентів двадцять вказали на зростання виробництва, п'ятдесят респондентів – на його скорочення, і тридцять зазначили, що все залишилося без змін, то відповідне значення індексу буде -0,30. Додатне (від'ємне) значення індексу означає, що частка підприємств, на яких зросло виробництво, є більшою (меншою) ніж кількість тих, на яких виробництво скоротилось. Для більш точного заміру на рівні мікроданих відбувається зважування кожної відповіді з урахуванням розміру підприємства за кількістю працівників.

За допомогою таких індексів можна відстежувати динаміку змін цих показників, порівнювати їх у часі та швидко оцінювати загальний напрямок змін умов для ведення бізнесу та ситуації на підприємствах.

Польовий етап опитування тривав із 13 до 31 грудня 2023 року.

ВИБІРКА

У грудні 2023 року в Черкаській області було опитано 30 підприємств.

Серед них представлені підприємства від мікро- до великого розмірів (найчастіше – середні). Усі опитані підприємства – промислові. Серед них найбільшу частку складають підприємства харчової промисловості.

Додаток 1. Результати опитування в цифрах

Вибірка

Розподіл опитаних підприємств Черкаської області за розміром, %

Розмір	Частка
Мікропідприємства	3%
Малі	13%
Середні	53%
Великі	30%

Розподіл опитаних підприємств Черкаської області за галузю, %

Галузь	Частка
Харчова промисловість	47%
Хімічна промисловість	13%
Виробництво будівельних матеріалів	7%
Поліграфічна промисловість	3%
Виробництво тканин, одягу та взуття	3%
Деревообробна промисловість	3%
Інші виробництва	23%

Показники діяльності підприємств та ділового середовища

Показники діяльності підприємств та ділового середовища, індекси змін (грудень 2023)

	Вся Україна	Черкаська область
Виробництво	0,21	0,40
Очікувані зміни виробництва	0,35	0,00
Продажі	0,24	0,43
Очікувані зміни продажів	0,35	0,00
Експорт	0,13	0,50
Очікувані зміни експорту	0,27	0,00
Дебіторська заборгованість	-0,10	0,07
Очікувані зміни дебіторської заборгованості	-0,26	0,00
Кредиторська заборгованість	-0,13	0,03
Очікувані зміни кредиторської заборгованості	-0,27	0,00
Податкова заборгованість	-0,24	0,00
Очікувані зміни податкової заборгованості	-0,33	0,00
Запаси сировини	0,05	-0,29
Очікувані зміни запасів сировини	0,26	0,00
Запаси готової продукції	-0,32	-0,32
Очікувані зміни запасів готової продукції	-0,23	0,00
Нові замовлення	0,23	0,40
Очікувані зміни нових замовлень	0,35	0,00
Ціни на сировину та матеріали	0,44	0,70

Ціни на сировину та матеріали, очікування	0,22	0,00
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни)	0,40	0,83
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни), очікування	0,20	0,00
Кількість працівників	-0,11	0,00
Очікувані зміни кількості працівників	-0,03	0,00
Кількість працівників у вимушених відпустках	-0,13	0,03
Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках	-0,26	0,00
Кваліфіковані працівники	0,29	0,03
Некваліфіковані працівники	0,22	0,00
Оцінка фінансово-економічної ситуації	-0,07	-0,13
Очікувані зміни фінансово-економічної ситуації	0,31	0,00
Оцінка ділового середовища	-0,08	-0,03
Очікувані зміни ділового середовища	0,30	0,00
Чи плануєте Ви розширити діяльність свого підприємства протягом найближчих двох років?	0,14	
Як Ви оцінюєте фінансово-економічне становище Вашого підприємства в поточному місяці порівняно з аналогічним періодом минулого 2022 року?	0,56	0,93